

GEMEINDE/VISCHNAUNCA
DISENTIS/MUSTÉR

Cussegli da vischnaunca
49-2013/2016

Parc Adula

Participaziun

M E S S A D I

dalla suprastonza communalia al cussegli da vischnaunca

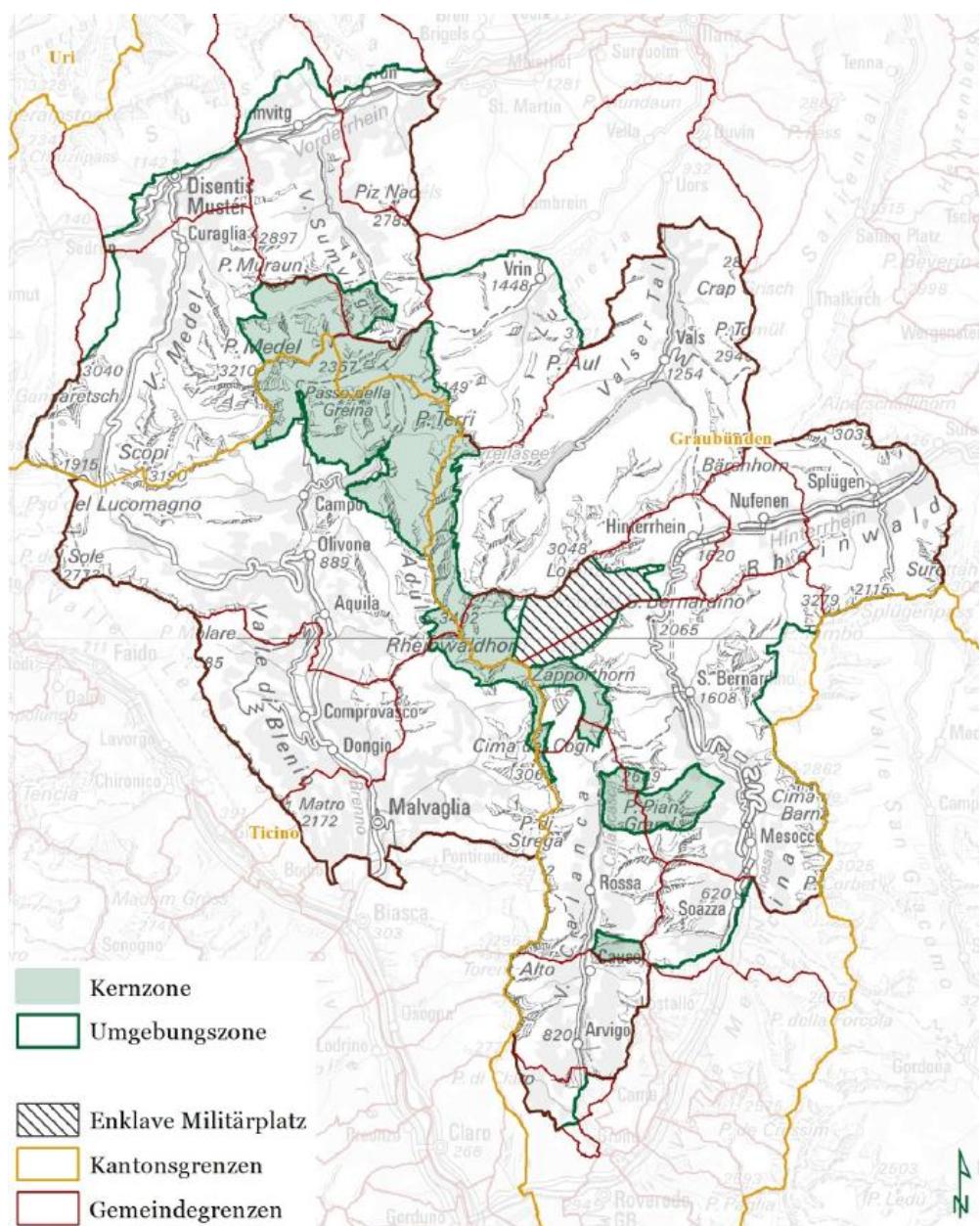
Preziaz signur president
Preziadas signuras cusseglieras
Preziai signurs cussegliers

Finalmein suenter grondas e pretensiuns preparativas decida il suveran dallas 17 vischnauncas pertuccadas davart il project dil parc naziunal Parc Adula. La vischnaunca Mustér fa parzialmein part alla zona circumdonta dil parc. Perencunter ein las vischnauncas Medel, Sumvitg, Vrin, Val S. Pieder, Val Rein, Rossa, Mesauc, Blegn, Acquarossa, Seravalle, Calanca ein part dalla zona centrala.

Liunga fasa da preparaziun

Gia dapi 16 onns vegn discutau sur dil Parc Adula. En quei interval ha la confederaziun investau denter otg e diesch milliuns francs en favur dallas regiuns periferas dil Grischun e Tessin. Suenter quella liunga fasa da preparaziun cun numerosas occurrentzas d'informaziun e discussiuns decidan la fin november 2016 las 17 vischnauncas dallas regiuns Surselva, Blegn, Calanca, Mesolcina e Viamala davart l'appartenenza al Parc Adula.

Dapi l'entschatta october 2016 ei la versiun finala dalla Charta Parc Adula avon maun. Quei document che cuntegn il contract dil Parc Adula, ils statuts dall'Uniun Parc Adula, il reglement d'utilisaziun dalla zona centrala sco era il plan da management fuorma la baza per l'entira fasa da menaschi da diesch onns. Ella survescha als pertadars per la gestiun dil parc e lubescha a cantun e confederaziun il giudicament en consideraziuns dalla surdada dall'etichetta da parc e dad ina promozion pusseivla. Ord la charta duei resortir, tgei che caracterisescha quei territori dil parc potenzial tut specialmein e pertgei ch'el mereta la renconuschientscha entras la confederaziun sco parc da muntada naziunala e duei obtener il sustegn finanzial giavischau. Dalla charta cun tuts documents e plans aschuntai sa vegnir priu investa sin la pagina d'internet www.parcadula.ch/charta.

La vischnaunca da Mustér ei cumpigliada al Parc Adula sulettamein ella zona circumdonta. Tenor confirmaziun da cussegliera federala Doris Leuthard dat ei neginas novas restricziuns en quella zona che cumpeglia totalmein 1'108 km². Auter se presenta la situaziun ella zona centrala cun ina surfatscha da 142 km². Per che las finamiras il Parc Adula sappien vegrir contonschidas ein las restricziuns per la zona entrala vegridas formuladas en in reglament d'utilisaziun. Las reglamentaziuns specialas pertuccan sendas e rutas dil parc, il carrar cun vehichels sco era sgols cun helicopter, l'utilisaziun agricola, pesca e catscha sco era rimnar crappa e minerals, fossils, plontas e bulius.

Il messadi aschuntau dall'Uniun Parc Adula informescha detagliadamein davart il project pil parc naziunal. Ord quei motiv desistin nus da repeter ils fatgs numnai en quella broschura d'informaziun.

Ponderaziuns

En nossa regiun muntagnarda havein nus da sbatter cun problems demografics e nus savein buca concurrenzar economicamein culs centers industrials giu la Bassa. Ord quei motiv valetescha la suprastonza communala il Parc Adula sco buna schanza per dar impuls en favur d'ina promozion dall'economia regiunala. Il Parc naziunal ell'Engiadina Bassa e la Biosfera Val Müstair ein buns mussaments ch'in parc procura per in bien svilup e nua che las regiuns pertuccadas profiteschan d'ina creaziun da plivalur.

Sper la zona intensiva da turissem cunzun a S. Catrina ei il Parc Adula ina buna cumpensaziun. Perquei sustegnan era las Pendicularas Mustér in parc naziunal

La vischnaunca da Mustér ha da spiarder nuot cun daventar ella zona circumdonta part dil territori dil Parc Adula. Nus sperein fermamein en in effect positiv dil parc e quei senza augmentar zonas da schurmetg, prescripziuns e directivas. Cun daventar part d'in parc naziunal duei la valeta da nossa bellezia cuntrada muntagnarda vegrir augmentada cun motivar indigens e hosps da tgirar ella cun respect e quita. Duessen nus suenter la fasa d'emprova da diesch onns tuttina haver fatg outras experienzas, havein nus lu aunc adina la pusseivladad da renunziar a noss'appartenenza al Parc Adula.

Proposta

Sebasond sin las expectoraziuns precedentas

propona

la suprastanza communala al cussegl da vischnaunca

- a) d'approbar il contract dil parc naziunal per l'emprema fasa da diesch onns da menaschi dil Parc Adula (2018-2027), ils statuts e la participaziun all'Uniun Parc Adula (inclusiv reglament da diever per la zona centrala);
- b) da suttametter la fatschenta conform ad art. 32 al. i alla votaziun all'urna.

Suprastanza communala Disentis/Mustér
Il president: Il canzlist:

Frantesc Cajacob

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 7 d'october 2016

me1649_Parc Adula

La Charta Parc Adula ei exponida ella stanza da spetga nr. 10

- Messadi davart il project naziunal Parc Adula
- Carta zona circumdonta vischnaunca da Mustér